

Visitationstal till Vimmerby pastorat

Vimmerby kyrka 15 februari 2026

Marika Markovits, biskop i Linköpings stift

1. Mitt varma tack

Kära vänner i Vimmerby pastorat med Vimmerby, Frödinge, Locknevi, Rumskulla, Pelarena och Tuna församlingar. Jag vill börja med att uttrycka min stora tacksamhet för er generösa gästvänlighet och välorganiserade visitationsprogram. Inte minst vill jag tacka för all omsorg med hemlagad mat och bakverk. Det har gjort visitationen både lärorik och välsmakande!

Jag har fått delta i sopplunch i Frödinge och Storebro och fått ta del av de äldres berättelser om hur kyrkan som mötesplats både då och nu. Jag har träffat trygga, lekfulla barn på förskolan och samtalat med rektorerna för förskola och fritids om hur en kristen människosyn kommer till uttryck i kreativitet i verksamheten. Jag har fått vikt från konfirmanderna med berättelser om hur tufft det kan vara på skolan ibland och frågor om jag gillar hockey eller innebandy och om jag hatat någon gång. Jag har samtalat med föräldrarna vid middagen i Gud och spagetti/tacos om betydelsen av generationsöverskridande mötesplatser. Jag har samtalat med personalen och mött företrädare för kommunen, näringslivet och föreningsliv. Det har blivit tydligt hur djupt förankrad kyrkan är i samhället med många goda samarbeten.

Jag kan se att kyrkan och kristen tro möter en hög grad av förtroende hos allmänheten här smålandsbygden. Det är något mycket värdefullt att förvalta och en viktig uppgift att leva upp till.

Detta förtroende har byggts genom decennier av gott arbete av förtroendevalda, engagerade församlingsmedlemmar och anställda medarbetare. De senaste åren har ni ytterligare stärkt detta genom att bygga en öppen och förtroendefull kultur inom arbetslag och mellan kyrkoherde och förtroendevalda. På platser där vi förmår arbeta i en gemensam riktning med fokus på vårt uppdrag som kyrka – Levande församlingar – som ger världen liv - så kan vi åstadkomma mycket tillsammans.

Jag har under dagarna haft goda samtal i era sex församlingsråd, med engagerade människor som bär sina församlingar i hjärtat. Jag har lyssnat till er längtan för livet i församlingarna. Jag har fått se era vackra och välskötta kyrkor. Jag förstår att det skapar stolthet att få vara en del av en 900-årig historia av kristet liv här.

Hur vi förvaltar detta arv och vad vi ger vidare till barn och barnbarn är vad visitationen handlar om. Vad behöver ni prioritera för att överrätta en hållbar situation till nästa generation?

Att som biskop visitera församlingarna är kyrkans tusenåriga sätt att med moderna ord "kvalitetssäkra" församlingsarbetet i ett stift. Och lära känna och lära av varandra. Jag kommer bära med mig många goda exempel från er som jag kommer att sprida till andra

församlingar i stiftet.

2. God bärkraft

Arbetet med en visitation sträcker sig över betydligt längre tid än de dagar jag varit här. Ett halvår före biskopens besök sker så kallade genomlysningar inom de många områden en församling bär ansvar för, som tex kulturarvets bevarande i kyrkobyggnader och inventarier, griftegårdsverksamheten, samt hela församlinglivet. Det ger en gedigen bild av hela pastoratets arbete.

Vid visitationer talar jag gärna om att församlingar ska vara långsiktigt bärkraftiga på fem sätt; pastoralt, ekonomiskt, organisatoriskt, ekologiskt och demokratiskt.

Av dessa genomlysningar framgår det att ni har god bärkraft här i Vimmerby pastorat.

2.1 Pastoral bärkraft

Den pastorala bärkraften är grunden för kyrkans uppdrag och liv. Den bärkraften handlar om att fira gudstjänst, bedriva undervisning och utöva diakoni och mission. I Vimmerby pastorat har ni över lag en god pastoral bärkraft.

I vimmerby med omnejd finns en levande kyrklig sed. Det ser vi genom att en stor andel av de barn som föds döps. Många vigs i kyrkan, fler än på andra håll i Svenska kyrkan och det är en hög andel av de som avlider som begravs i kyrkans ordning.

Ni har ett rikt gudstjänstliv i era församlingar. I Vimmerby firas huvudgudstjänst varje söndag och era landsortskyrkor firas det gudstjänst varannan söndag. Utöver det firas bön och gudstjänst i veckorna på ett flertal sätt. Som kristen i Vimmerby finns det många möjligheter varje vecka att delta i bön- och gudstjänstlivet. Ser vi till helheten så är det många som kommer till detta bön- och gudstjänstliv, men det finns också en längtan efter att bli fler som bär regelbundenheten och kontinuiteten.

Det finns en vilja att stärka gudstjänstlivet som jag vill uppmuntra er att ta chansen att arbeta med. Det finns underlag för gudstjänstlivet i alla era församlingar och samtidigt en önskan om att bli fler. Vi har under dagarna här tala mycket om det, i församlingsråden och med personalen. Det handlar om att bygga relation och bjuda in till ett sammanhang som är angeläget och relevant. Vi har samtalat om hur man kan bygga gemenskapen i samband med gudstjänsten. Kan vi använda kyrkkaffet för att ha ett delande som kan bidra till en fördjupning både i tron och gemenskapen. Det finns inga enkla lösningar på hur man ska gå tillväga men relation och långsiktighet är två nyckelord som vi har återkommit till och som jag tror är viktiga i detta uppdrag. Men våga också sätta upp mål, om tre år vill vi vara ytterligare fem som regelbundet kommer och delar vårt gudstjänstliv.

Det finns också en längtan efter fördjupning av den kristna tron, det uttrycks både bland anställda och i församlingsråd jag mött. Det bedrivs ett rikt arbete för barn och unga och ett gott konfirmandarbete där möjlighet ges att tala om den kristna tron. Jag bedömer att det finns goda förutsättningar för att fördjupa

undervisningen, det finns en längtan efter det och jag uppmuntra er till att fortsätta detta samtal och kanske göra en plan och strategi för vad ni vill skicka med i undervisningen och hur ni kan samverka kring det.

2.2 Ekonomisk bärkraft

Den ekonomiska bärkraften hos er är mycket god. Ni har agerat långsiktigt och ansvarsfullt även då ni renoverat och underhållit kyrkorna. Det finns en god ekonomisk grund att stå på, vilket ger er ett handlingsutrymme att blicka framåt och samtala om vilka strategiska satsningar ni kan förstärka med lite extra resurser en tid för att vara levande församlingar i bygden på lång sikt

2.3 Organisatorisk bärkraft

Den organisatoriska bärkraften handlar om att ha en god arbetsmiljö med tydliga rutiner och strukturer och kompetenta medarbetare som kan utföra arbetet.

Vi ser att under de senaste åren har det skett mycket goda förändringar genom rekryteringar och förändringar i struktur inom organisationen som lett till att stärka den organisatoriska bärkraften. Ni är på god väg att bygga den organisation med de kompetenser ni behöver och ni önskar ha. Några pusselbitar fattas fortfarande men det är ett arbete som pågår och som ni har en plan för. Jag ser att ni har de kompetenser och den ledningsförmåga som krävs för att få bitarna på plats, vilket gör att jag känner mig trygg med er organisatoriska bärkraft.

2.4 Demokratisk bärkraft

Den demokratiska bärkraften handlar om att det finns förtroendevalda till kyrkofullmäktige kyrkoråd och församlingsråd, som kan fullfölja de uppgifter som föreligger de förtroendevalda. En ny mandatperiod har precis inletts och ni har fått nya ledamöter. När jag träffade kyrkorådet vittnade ni om en god ordning i era möten med ett öppet samtalsklimat. Den demokratiska bärkraften är trygg och god hos er.

Ni har också sex församlingsråd med engagerade och aktiva medlemmar. Det är en viktig kraft för att driva församlingens gemenskap framåt, inte minst i de mindre församlingarna. Att församlingsråden får olika karaktär är naturligt och jag upplever att ni i de flest församlingsråd har hittat goda former. Mitt medskick är att ni hittar goda former för att mötas och dela erfarenheter och idéer mellan församlingsråden, något jag vet att ni har planer för. Att vara församlingsråd i städer är enligt min erfarenhet från stiftet i övrigt ofta annorlunda jämfört med i landsbygd. Gör därför gärna några studiebesök hos andra – text i Tranås eller Lingham i Linköping. Fortsätt också med att hitta ett eller två fokus för just vårt församlingsråd, hur vi bäst arbetar för att stärka församlingens liv.

2.5 Ekologisk bärkraft

Den ekologiska bärkraften handlar om att bygga ett hållbart liv för oss och kommande generationer. Svenska kyrkan har gemensamt tagit fram *Svenska kyrkans färdplan för klimatet*, där finns mål för klimatarbetet uppsatt. Svenska kyrkan nationellt har beslutat att vi

ska arbeta med omställningen till klimatneutralitet 2030. Det är ett långsiktigt arbete som ni delar med hela Svenska kyrkan. Här finns även mål om klimaträttvisa och värderingsförändring.

Inom den ekologiska bärkraften har vi identifierat en del punkter som är viktiga att arbeta vidare med inom pastoratet för att nå målen inom Svenska kyrkans färdplan. Inom flera områden som omställning till fossilfri maskinpark och energieffektivisering har arbetet påbörjats och planer för det fortsatta arbetet finns. Här finns mycket professionell stöttning att få från stiftsorganisationen. Jag vet att goda samverkansformer redan är på plats. Det vi tillsammans har konstaterat dessa dagar som ett utvecklingsområde är att samordnat och målinriktat implementera färdplanen i hela pastoratets verksamhet. Det gäller inte minst hur vi som kyrka kan bidra till den livsstils- och värderingsförändring som behövs. Glädjande hör jag en positiv vilja både bland förtroendevalda och anställda att arbeta med hållbarhet. Det är en framtidsfråga där alla goda krafter behöver samtala och samverka inom pastoratet men också med andra pastorat och med stiftsorganisationen, kommun och näringsliv.

3. Framtid

Jag har i samtalen med er skickat med flera tankar och uppmuntran om den fortsatta riktningen här i era församlingar och vill, här i avslutningen av mitt tal, skicka med ytterligare någon iakttagelse som berör den goda utvecklingspotential som vi tillsammans har identifierat hos er.

Jag ser att det i er byggd, ert samhälle finns goda förutsättningar för samverkan med andra aktörer. I måndags hade vi ett möte med företrädare för olika delar av samhället. Det var representanter för kommunen, näringslivet och föreningslivet. Det var ett mycket gott och inspirerande möte med vi hade.

Det jag tar med mig från detta möte är att det idag redan finns mycket samverkan mellan många aktörer i samhället, på ett sätt som jag inte sett på så många platser. Det finns en vilja att mötas och samtala om hur ni utvecklar ert samhälle men det finns också möjligheter att ta ytterligare steg i det samarbetet. Inte minst ser jag det behovet för aktörer i civilsamhället, dit kyrkan hör. Ekumeniskt, interreligiöst, men också med idrottsrörelsen finns flera möjligheter. Därför är min uppmuntran till er här i Vimmerby pastorat att fortsätta bygga kontakter och relationer och kanske vara lite envisa mot kommunens företrädare att de är med och skapar goda forum för civilsamhällets företrädare. Det tror jag är en bra väg framåt för att vara med och fortsätta bygga ett hållbart gott samhälle - där kyrkan är med och ger världen liv.

Det som gör mig glad är att det finns en vilja hos er att arbeta för utveckling. Särskilt en längtan att utveckla den pastorala bärkraften, till exempel i gudstjänsten, gemenskapen och undervisningen. Ta till vara kraften som uttrycks i den längtan, men våga också vara tålmodiga och uthålliga i det arbetet så att det blir hållbart.

Ni är på väg att skriva er nya församlingsinstruktion och det är en god timing för att fånga upp och formulera er riktning och strategi efter våra samtal här.

4. Avslutande ord

Kära vänner, när jag ser det goda arbete som görs här vill uppmuntra er; gläds och fira det fina som finns här: gemenskap, generositet, glädje, nyfikenhet, engagemang, kunskap, kreativitet, uthållighet och goda mänskliga möten. Ni gör skillnad varje dag!

När jag ser er kärlek och engagemang till församlingslivet, till era kyrkor och er omtanke om era medmänniskor och er längtan att andligt fördjupas och nå fler med det fina som en kristen gemenskap har att ge – då känner jag hopp för kyrkan och kristen tro.

Gud välsigne Vimmerby pastorat med Vimmerby, Frödinge, Locknevi, Tuna, Rumskulla och Pelarne församlingar.
Tack för en väl genomförd visitation.